METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁÐÐEHUS

Case Korouoma – tilannekatsaus

Kestävä matkailu suojelualueilla

Luontopalvelujen matkailuyhteistyön webinaari 27.5.2025

Venla Karkola
Luontopalvelut, Metsähallitus

Webinaari: Korouoman tilannekatsaus

Ohjelma:

- 13.00 – 13.20 Miten ongelmiin ja haasteisiin on puututtu talvikautena 2024-25 - Katsaus Korouoman tilanteeseen / Venla Karkola, Metsähallitus (Luontopalvelut)
- 13.20 – 13.35 Yhteistyö luontomatkailun sidosryhmien kanssa (matkailuyritykset, matkailun alueorganisaatiot) / Katja Blomberg, Metsähallitus (Luontopalvelut)
- 13.35 – 13.50 Turvallisuus ja pelastustoimet Korouomassa / Markku Suomalainen, Lapin Pelastuslaitos
- 13.50 – 14.00 Kysymyksiä ja keskustelua

Korouoman rotkolaakso

- Korouoman-Jäniskairan Natura-alue
- Perustettava luonnonsuojelualue
- Sisältää lehtojensuojelualueen
- Eteläosa liiketoimintojen hallinnassa (virkistysmetsä ja maa-aineslailla toteutettava osa Natura-alueesta)
- Korouoma - Luontoon

Korouoman rotkolaakso

- 30 km pitkä rotkolaakso (retkeily painottuu pienelle alueelle)
- Reitit:
  - **Koronjää 5 km (lyhyempi versio n. 2,5 km)**
  - Korouoman vaellusreitti 20 km
  - Piippukallion pihaus 5 km
- Jääputoukset
- Vanhat metsät, lehdot, tulvaniityt, geologia (kalliot)
- Käyntimäärät kasvussa
  - 58 000 käyntiä / vuosi 2023
  - 68 000 käyntiä / vuosi 2024
- Sesonki joulu-maaliskuu
- Paljon kansainvälisiä ryhmiä
- Korouoman Eräkahvila (kumppaniyritys) toimii lähtöpisteellä

Koronjää-reitti - Ongelmakohdat

1. Reitin eteläpään silta
2. Hannunkallion reittilinjaus
3. Eksymispiste Piippukallion reitille (reitti vain kesäkäytössä)
4. Ruskeanvirran ehdotettu näköalatasanne (nykyään polku jääputouksille)
5. Kanjonilaavu, yritystulipaikat

Talviaikaan koko reitillä jyrkkiä jäisiä kohtia ja kuluneita köysikaiteita!

Huom! Suuret korkeuserot!

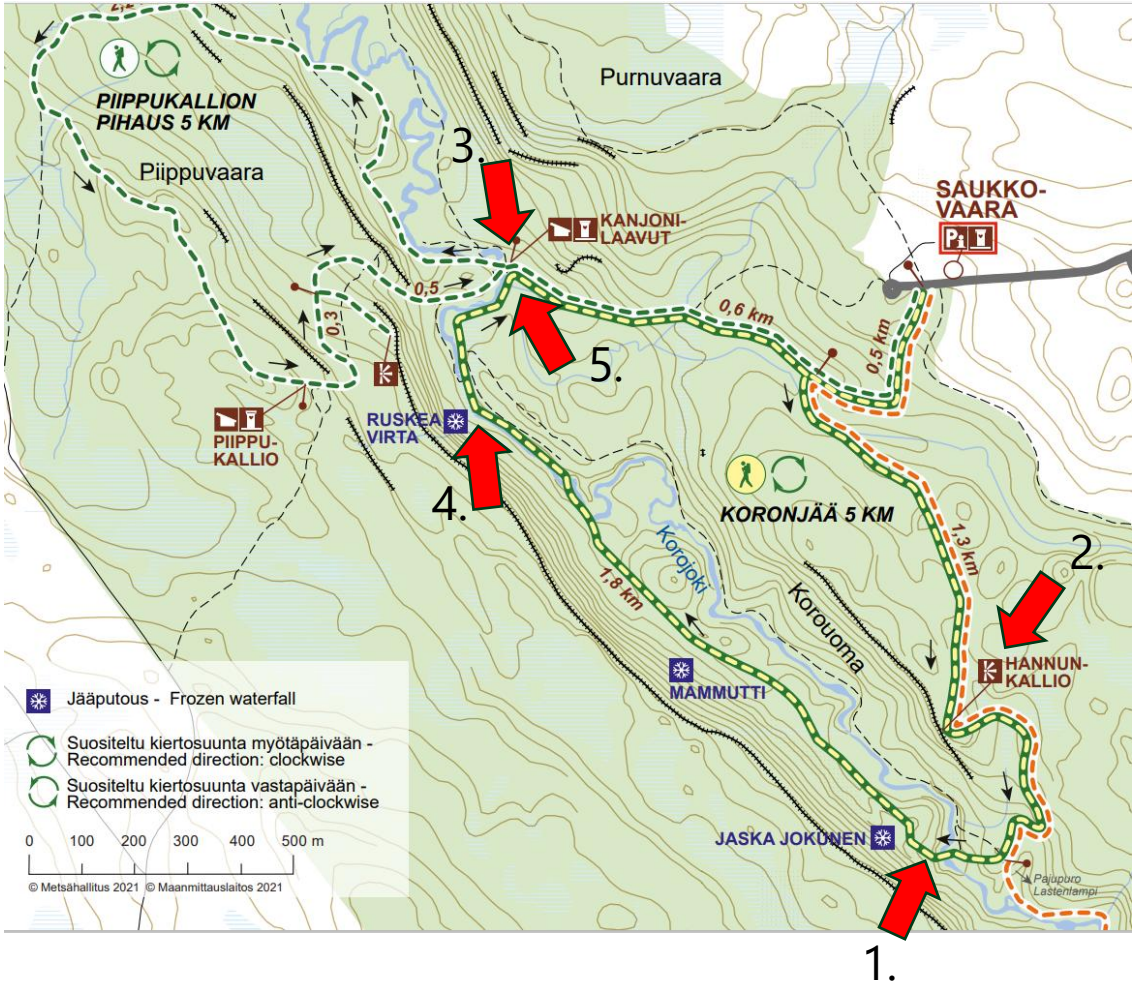

Tilanne keväällä 2024

- Korouoman rotkolaakso on suosittu erityisesti tiettyjen asiakasryhmien keskuudessa
  - Kansainväliset matkailuyritysten tuomat ryhmät
  - Jääkiipeilijät
  - Jokamiesretkeilijät
- Alueella on tunnistettu ongelmia, jotka johtuvat mm. liiallisesta retkeilijöiden ja matkailijoiden määrästä
  - Turvallisuusongelmat (liukkaat polut, jääputoukset, eksymiset)
  - Epäsiisteys, mm. roskaaminen ja käymälöiden epäsiisteys
  - Saapuminen alueelle, talviolosuhteet liikenteessä, ohitukset tiellä
  - Matkailuyritysten kumppanuussopimusten rikkomukset tai sopimuksettomuus
  - Taukopaikkojen ruuhkautuminen
  - Kestävän matkailun ja retkeilyn arvojen vaarantuminen

Käymälät

- Siivousta lisätty kaudella 2023-24: 3 x / vk

  (normaalisti 2 x / vk)

- Kuivikelaatikot poistettu kevään 2023 jälkeen, tilalla kannelliset roskikset

Polkujen liukkaus

- Osa kävijöistä tulee pulkan / liukurin kanssa
- Paikoitellen kävelemään ei pysty

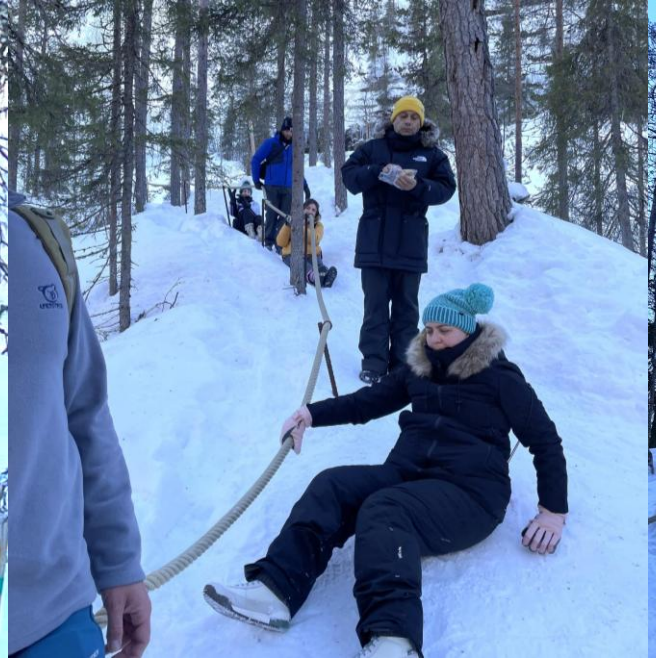

Koronjään reitin polut ovat jyrkät ja liukkaat
Köysikaiteet ovat paikoin ohentuneet

Korouoma on luonnonsuojelualue, jossa kaikenlainen luonnon vahingoittaminen on kielletty!

Joidenkin yritysten markkinointikuvasto lupaa asioita, jotka ovat turvallisuusrikejä!

Alueella ennakoidaan käyntimäärien kasvua: Lapin matkailun kasvaessa useampi yritys on ilmoittanut asiakasmäärien kasvusta.

DAY TRIP

Lapland: The Frozen Waterfalls of Korouoma Tour

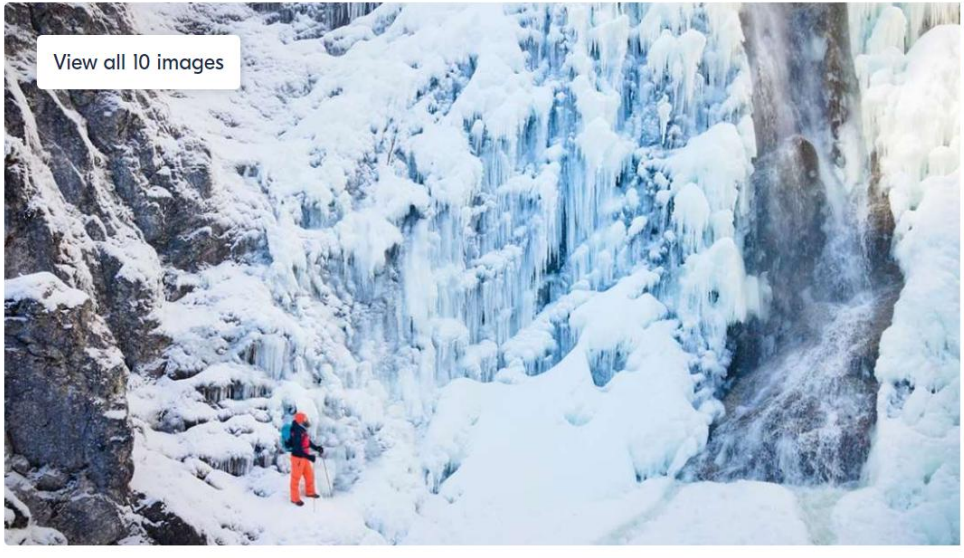

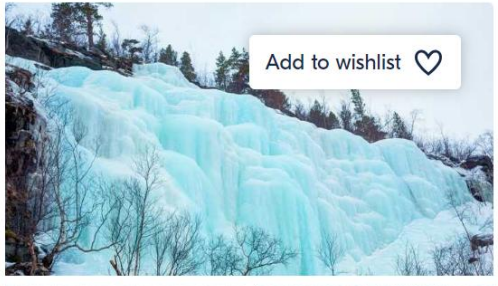

Join a trip into the Posio's virgin forest area 110 km from Rovaniemi, a magical place resembling a fairyland. Hike through the trails and see the magical views of the frozen waterfalls.

From

Eri käyttäjäryhmien tarpeet

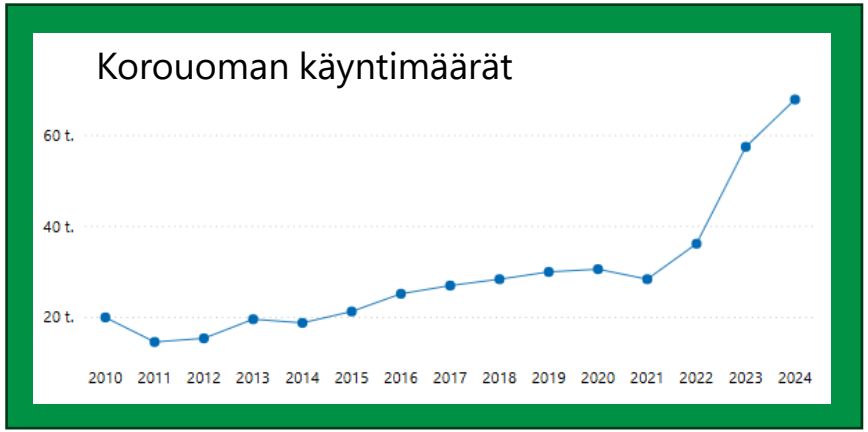

Liikamatkailu Lapin kohteissa

- Kansainvälinen matkailu kasvaa erityisesti Lapissa
  - Pohjoisessa luontomatkailu kohdistuu valtion maille, kansallispuistot
  - Määriin ja lähtömaihin vaikuttaa kv-politiikka, ilmastonmuutos, globaalit trendit jne. Matkailumarkkinointi.
- Liikamatkailu aiheuttaa lieveilmiöitä, paljon esillä mediassa
- Luontopalvelujen (Metsähallituksen) keinot puuttua:
  - Neuvoa, ohjata ja seurata, miten suojelualueella toimitaan kestävästi ja vastuullisesti
  - Käyntimäärien rajoittaminen lainsäädännöllä ei mahdollista
  - Valvonnan lisääminen, sanktiot?

Tahtotila – Kestävä luontomatkailukohde

- Korouoman **luontomatkailu on kestävää**
  - **Ekologisesti** - Alueen suojeluarvot turvataan
  - **Sosiaalisesti** – Korouoma on houkutteleva kohde paikallisille, retkeilijöille ja alueen toimijoille pitkällä aikavälillä
  - **Ekonomisesti** – Kohde tarjoaa yrityksille turvallisen ja kestävän luontomatkailukohteen, jonne voi tuoda asiakkaita (mittarina paikallistaloudelliset vaikutukset, kumppanityytyväisyys)

- **Asiakasturvallisuus** on hyvällä tasolla

- **Liikamatkailu**
  - **On matkailua, joka vaarantaa kestävän matkailun periaatteet**
  - Maailman matkailujärjestön UNWTO:n raportissa vuodelta 2018 liikamatkailu määriteltiin tilanteeksi, jossa **matkailulla on suhteettomasti negatiivisia vaikutuksia paikallisten elämänlaatuun tai matkailijoiden kokemukseen.**

Toimenpiteet

1. Maaston rakenteet
2. Maaston opasteet
3. Yritysyhteistyön kehittäminen
4. Valvonnan lisääminen
5. Maan- ja rakenteiden käyttöön liittyvät toimet

Luontopalveluitten asiantuntijarinki

Yhteistyö sidosryhmien kanssa

Tulokset: 1. ja 2. Maaston rakenteet ja opasteet

Tehtyjä toimenpiteitä

- Uudet reittilinjaukset → Hannunkallion kohdalla jyrkin osuus linjattu pois
- Köysikaiteita uusittu, rakennettu kulunohjauskaiteita
- Valmius sulkea liukas reitti, jos turvallisuus sitä vaatii → tarkastelua tehty
- Lisätty yritystulipaikkoja
- Sillat kuntotarkastettu ja tehty akuutteja turvallisuutta parantavia korjauksia
- Vaihdettiin cor-ten viitat paremmin näkyviin liikennemerkkityyppisiin alumiiniviittoihin
- Uusittiin karttoja ja lisättiin kohdeopasteita tulotielle, reitille ja pysähdyspaikoille

Tulokset: 1. ja 2. Maaston rakenteet ja opasteet

Havaitut kehittämiskohteet:

- Vaarallisia siltoja → suljetaan yksi reittiosuus ja uusitaan käyttöön jäävät sillat turvallisiksi
- Liikennemäärät kasvaneet → tieturvallisuuden parantaminen merkinnöillä ja ohituspaikkojen lisäämisellä
- Taukopaikkojen ruuhkautuminen talvisesonkina → kapasiteetin lisääminen katostyyppisellä rakenteella
- Haastavat pelastustehtävät → yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa suunnitellaan ja toteutetaan 2 helikopterin laskeutumispaikkaa
- Käymälät → käyttöpaine talvikuukausina, joten kapasiteettia ja mallia päivitettävä
- Jäätiköitten alla voi olla jopa 150-200 ihmistä kerralla, riskinä putoavat jäät ja lumen alla olevat kalliokolot → kulunesto näköalatasanteilla ja kaiteilla

Tulokset: 3. Yritysyhteistyö

Luontopalvelujen sopimusyritykset Korouomassa:

- Keväällä 2024: **22 sopimusyritystä**
- Keväällä 2025: **49 sopimusyritystä**
  - Kansainväliset: **19 sopimusyritystä**
    - Lähes kaikki toimivat Suomessa ja suomalaisella y-tunnuksella
    - Ranskasta, Espanjasta, Italiasta, Englannista, Hollannista, Kiinasta, Israelista ja Indonesiasta
- Yhteistyö matkailuyhdistysten kanssa (Visit Rovaniemi)
- Posion kunta, Ruka-Kuusamo Matkailu ry
- Korouoman eräkahvila

Avaintekijät: Yhteistyö, riittävä tiedonvaihto, yhteinen tavoite!

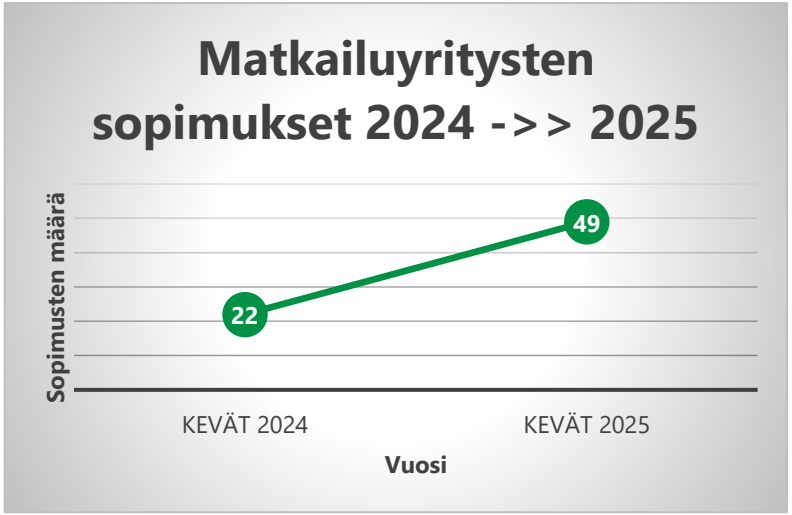

"Markkinoimme omissa kanavissamme vain niiden yritysten Korouoma-tuotteita, joilla on yhteistyösopimus Metsähallituksen kanssa."
Visit Rovaniemi

Tulokset: 4. Valvonnan lisääminen

Erävalvojan valvontakäynnit:

- 11/2024 – 03/2025
- **5 valvontapäivää**
- Osassa mukana LP:n henkilökuntaa (Sopimukset ja käyttöoikeudet –tiimistä, Toteutuksesta, Viestinnästä, Maastopalveluista)

Huomioita:

- Alkukaudesta sopimus vain pienellä osalla yrityksistä, tieto sopimusvelvoitteesta lisääntyi
- Sana valvontakäynneistä levisi tehokkaasti
- Metsähallituksen ja Visit Rovaniemen selkeät linjaukset (sopimus edellytyksenä, pulkkailukielto, tietoa mm. roskaamisesta)
- Matkailuyritysten sopimukset lisääntyivät **22 kpl --> 49 kpl**

Tulokset: 5. Maan ja rakenteiden käyttöön liittyvät toimet

Käytön rajoitukset:

- Voivat olla luonnonsuojeluperusteisia
- Voivat koskea rakenteita tai infrastruktuuria, esim. teiden ja siltojen kestävyys
- Eivät voi koskea luontoaluetta (jos ei suojeluperustetta) tai tiettyjä käyttäjäryhmiä (paitsi yksittäisen yrityksen sopimusrikkomus)
- Kävijämäärän rajoittaminen koko aluetta koskien ei mahdollista
- Kuluttajaturvallisuuslaki (huolellisuusvelvoite) velvoittaa rajoittamaan käyttöä tarvittaessa, tiedostetuissa riskitilanteissa
  - Esim. Pulkan käyttö, liukuesteet
  - Varoittavat maasto-opasteet
- Turvallisuuslainsäädäntö
  - Sopimuskumppanilta voi edellyttää sopimuksessa määriteltyä asioita, lisäksi turvallisuusrikkomus (Tukes: "terveysrikkomus tai –rikos")

Tulokset: Viestintä

Videoita Korouomasta Metsähallituksen Luontopalvelujen somessa:

Erkka Pitkänen kertoo, Korouoman luonnonsuojelualueen käyntimäärä on liki nelinkertaistunut kymmenessä vuodessa - miten taataan retkeilyn turvallisuus?
https://www.instagram.com/reel/DHIaca2thq9/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRlODBiNWFlZA==

Korouoma ja turvallisuus https://www.instagram.com/reel/DGinPUMt_by/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRlODBiNWFlZA==

Erätarkastajan juttusilla ja matkailun sopimukset
https://www.instagram.com/reel/DGTB9MlNbn8/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRlODBiNWFlZA==

Käymälät
https://www.instagram.com/reel/C5AkHylN91V/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRlODBiNWFlZA==

- Korouoman jääputoukset
https://www.instagram.com/reel/C48muYjNzhG/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRlODBiNWFlZA==

- Lisäksi tiedotteet (mm. turvallisuus ja liukkaus aiheina)
- Jutut useissa medioissa (mm. Yle, Lapin kansa, Iltasanomat, Koillissanomat, useat somekanavat)

Kuva: Irma Iinatti, Korouoman eräkahvila

Tulokset: Yhteistyö sidosryhmien kanssa ja LP:n asiantuntijarinki

- Sidosryhmätilaisuudet, webinaarit, maastokäynnit yhdessä sidosryhmien kanssa
- Tärkeimmät sidosryhmät:
  - Lapin pelastuslaitos
  - Tukes
  - Visit Rovaniemi
  - Posion kunta ja Posion Matkailu ry
  - Ruka-Kuusamo Matkailu ry
  - Matkailuyritykset
  - Korouoman eräkahvila
  - Jääkiipeilyseura (Rovaniemen Vuoristoklubi)
  - Lapin yliopisto (Matkailukurssi, muotoilukurssi)
- Metsähallituksen asiantuntijoita mukana noin 25 henkilöä

Mitä tapahtuu seuraavaksi?

- Korouoman projektin lopetus:
  - Korouoman työpajat pidetty vk 21
  - Loppuyhteenveto
  - Suositeltavat toimenpiteet jatkoa varten
    - Rakenteiden tarkastelu ja toimenpiteet
    - Sidosryhmä- ja yritysyhteistyö jatkuu
    - Valvonta, sanktiot, rajoitukset ?
      - Erävalvonnan käynnit, Metsähallituksen henkilökunnan läsnäolo ja näkyvyys alueilla
- **Tavoitteet Luontopalveluissa:**
  - Toimintamalli ilman sopimusta tai yhteistyösopimuksen vastaisesti toimivien yritysten tilanteisiin.
  - Kestävyyden riskien ennakointi ja seuranta
- **Kiinteistökehitys / Metsähallitus:** Kehityshanke Korouomalla matkailuinvestointien näkökulmasta (FCG)
- Kestävä matkailu: kehitetään keinoja liikamatkailun lieveilmiöihin varautumiseen ja ongelmien ennaltaehkäisyyn

Kiitos!

METSÄHALLITUS
www.metsa.fi
@metsahallitus_forststyrelsen
@metsahallitus
Kuva: Jari Salonen / Pallastunturit Särkitunturilta nähtynä